SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za jeden mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za jeden mesec **1 gld.**
V Ljubljani na dom pošiljan velja **1 gld. 20 kr.** več na leto.
Posamne številke po **7 kr.**

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema **upravništvo** in **ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.**
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v **Semeniških ulicah št. 2, I., 17.**
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 6. V Ljubljani, v torek 9. januarija 1894. **Letnik XXII.**

Deželni zbor Kranjski.

(Druga seja dne 9. januvarija.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob ½11. uri; vlado zastopa deželni predsednik baron Hein.

Ko je bil prečitan zapisnik prve seje, spominja se predsednik s toplimi besedami umrlega poslanca Jurija Kraigherja približno tako-le: Ko smo se v zadnji seji deželnega zbora žalujé spominjali umrlega poslanca H. Kavčiča, pač nihče ni mislil, da bo tudi njegovega naslednika že pokrivala črna zemlja, kadar se snidemo v drugi seji letošnjega zborovanja. Poslanec za volilni okraj notranjskih kmetskih občin Jurij Kraigher je dne 5. t. m. mirno v Gospodu zaspal. Pogreba se je udeležil deželni odbornik g. dr. Papež kot zastopnik deželnega odbora ter položil na rakev venec v ime deželnega zbora kranjskega. Velečastiti gg. poslanci gotovo sožalujejo o bridki usodi, da je neusmiljena smrt pobrala poslanca Kraigherja v najlepši dobi njegovega življenja, predno mu je bilo mogoče, kakor je gotovo iskreno želel, sodelovati v tem zboru na korist dežele in svojega volilnega okraja. (Dobroklici.) Konečno predlaga, da se zabeleži sožalje v zapisniku današnje seje. — V znak sožalja poslanci vstanejo.

Razne peticije so bile izročene finančnemu in upravnemu odseku, nato je bil prečitan nastopni samostalni predlog poslanca Povšeta in tovarišev:

Vis. deželni odbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da pri vis. c. kr. vladi izposluje tako izvrševanje gozdnega zakona, da bo do gozdne paše opravičenim živinorejcem osobito po Gorenjskem omogočeno, to pravico tudi res in vspešno izvrševati. Povše, Klun, Pakiž, Dragoš, Ogorelc, Žitnik, Pfeifer, Stegnar, dr. Papež.

Ta predlog bode v prihodnji seji utemeljeval poslanec Povše.

Poslanec Klun v imenu finančnega odseka poroča o računskem sklepu normalno šolskega zaklada za l. 1892. Pokritje je zneslo 317.702 gld. 27 kr., potrebščina je bila proračunjena na 321.677 gld., torej se je v primeri s proračunom manj izdalo 3974 gld. 73 kr. Čisto premoženje v glavnicah znaša 91.600 gld.

Učiteljski pokojninski zaklad je imel l. 1892 pravih dohodkov 58.649 gld. 39 kr., pravih troškov 25.524 gld. 17 kr., in sicer so znesle pokojnine učiteljev 15.112 gld. 53 kr., učiteljskih vdov 6518 gld. 20 kr., vzgojnine 1198 gld. 45 kr., miloščine 2124 gld., odpravnine 260 gld., pogrebnine 260 gld.; končni blagajnični ostanek je koncem l. 1892 znesel 32.050 gld. v državnih obveznicah in 1075 gld. 22 kr. v gotovini.

Dalje poroča poslanec Klun o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za l. 1894. Pokojnine za učitelje so proračunjene na 18.600 gld., pokojnine za učiteljske vdove in sirote 7400 gld., vzgojnine 1230 gld., miloščine 2120 gld., odpravnine 300 gld., pogrebnine 200 gld., pisarniški troški 50 gld., vsa potrebščina 29.900 gld., zaklada pa 10 306 gld., torej se kaže primanjkljej 19.594 gld., ki se bode pokril iz deželnega zaklada. Ob jednem se učiteljski vdovi Marjeti Junc podaljša za tri leta miloščina 80 gld., istotako Magdaleni Venedig 100 gld., Frančiški Pibernik 50 gld., Magdaleni Kratochwill 100 gld., Julijani Bevk se dovoli za čas študij na pripravnici vzgojnina 26 gld. 66 kr., učitelju Hitiju se dovoli 100 gld., Mateju Prašnikarju 60 gld., učitelju Petru Cebinu se zviša pokojnina od 517 na 600 gld.

Poslanec Hribar poroča o računskem sklepu gledališkega zaklada za l. 1892. Vsi redni in izvenredni dohodki so znesli 89.403 gld. 80 kr., troški pa 130.792 gld. 65½ kr. Za gradnjo novega gledališča se je l. 1892 izdalo 90.799 gld. 55½ kr., v prejšnjih letih pa 189.222 gld. 60 kr., torej znašajo do konca 1892. leta skupni troški za novo gledališko poslopje 280.022 gld. 15½ kr. V pokritje teh troškov so se porabili: ostanek v kranjski hranilnici naložene glavnice v znesku 56.684 gld. 22 kr., skupilo za gledališko razvalino 20.000 gld., prispevek kranjske hranilnice za stavbišče 20.000 gld., prispevek deželnega zaklada 14.300 gld., posojilo mestne hranilnice 100.000 gld., prebitek gledališkega zaklada 3101 gld. 92½ kr., dočim se je nepokriti v znesku 65.936 gld., ki se deloma poravna z leta 1893 vplačanim prispevkom kranske hranilnice v znesku 6000 gld. in z ne še vplačanim prispevkom mestnega magistrata v znesku 30.000 gld., poravnal s predplačili iz deželnega zaklada.

Dalje poroča poslanec Hribar o proračunu gledališkega zaklada za l. 1894. Vsa potrebščina znaša 16655 gld., in sicer: plačila 1740, vzdržavanje poslopij 769, davki in doklade 771, zavarovanje proti ognju 2655, inventar za oder 350, amortizovanje in obrestovanje posojila 5400, različni stroški (vodovodna doklada, kurjava, podpore „Dramatičnemu društvu“ in za nemške predstave) 4970 gld.

Pokritje znaša 16700 gld., in sicer najmovine 2000 gld., donesek iz dež. zaklada za porabo deželnozborske dvorane 500, najmovina za lože 14000, razni prihodki 200 gld., torej je presežka 45 gld.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o ustanovnih zakladov računskih sklepih za l. 1892 in proračunih za l. 1894 ter o prošnjah vodstva Lichtenthurnove dekliške sirotišnice. Iz daljšega poročila omeniti je, da se je dijaškega ustanovnega zaklada imovina zvišala za 23.551 gld. 31½ kr. Čista imovina vseh 21 ustanovnih zakladov se je v l. 1892 zvišala za 33.274 gld. 25½ kr. ter je koncem imenovanega leta znašala 1,924.864 gl. 74½ kr. Gledé proračuna je omeniti, da je vodstvo državne loterije dne 5. maja 1893 poslalo zadnji delež 5000 gld. in da je deželni odbor iz tega dohodka ustanovil po jedno novo mesto v obeh sirotišnicah.

Poročilo je deželni zbor vzel na znanje ter vodstvu Lichtenturnove dekliške sirotišnice v Ljubljani dovolil 50 gld. za nakup šolskih učil in za zgradbo novega na 20.000 gld. proračunjenega šolskega po-

LISTEK

Otrobi.

Bila nas je mala družba, zbrana okrog mize v hladni senci mogočnih kostanjev. Sedé pri steklenici domačega čvička, ki nam gotovo ni manj ugajal, nego Horaciju masiško ali cekubsko vino, pomenkovali smo se prav živahno o najraznovrstnejših rečéh. Slednjič se je jel govor sukati o današnjih časnikih. Čuli so se glasovi „pro“ in „contra“. Naravno; zakaj vsak nepristranski človek bo rad priznal, da prava olika in prosveta tem hitreje prodira med ljud, čim krepkeje se razvija in širi dobro, resnico- in pravicoljubno, ter v pravem, to je, verskem duhu, vrejevano časopisje. Nasproti pa zopet noben razsoden poznavatelj svetovnega toka ne more tajiti, da je čitanje slabih, lažnjivih in protiverskih časnikov zasejalo že mnogo, mnogo zla, katero se do dobra ne bo dalo poravnati nikdar več. Ti so pravcata črna kuga za človeški rod, katera ga tira brzim korakom naravnost v pogubo.

„Kaj pa so neki ljudje brali, ko še ni bilo nikakih časopisov?“ S tem vprašanjem prekine hipoma naš pogovor neki modrijan, ki je bil poznat kot „gran vantatore, ma piccot facitore“. Modrost njegova pa se je razodevala osobito v tem, da je liki tebanski sfingi mučil svoje poslušalce s sličnimi vprašanji, kakoršno je gornje. Odgovarjalo se mu je to in ono. Pa saj veste: „Jedna luda može više pitati, nego deset mudrijeh odgovarati“.

„Hm, kaj so brali? — Kaj druzega, nego črešnje in borovnice,“ odreže se nakrat priprost, dovtipen možicelj. Glasen smeh in burno odobravanje je pričalo, da je pravo pogodil. Jaz pa sem se pri tej priliki spomnil, da sem nekje čital: „Sus Minervam docet“.

A s tem stvar še ni bila dognana. S črešnjami in borovnicami so ljudje vsekako lahko potolažili svoj telesni glad, oziroma sladkosnednost, nikakor pa ne radovednosti ali duševnega gladú. In smelo trdim, da ta prejšnje čase ni nič manj nadlegoval trpečega človeštva, kakor ga dandanes.

Na kak način torej so si ljudje tu pomagali? Kako se je tudi brez časnikov zvedelo, kaj je novega po svetu, o vojskah, puntih, nesrečah itd.?

Zgodovinarji nam pripovedujejo, da so si v tem oziru stekli v srednjem veku nevenljivih zaslug takozvani trubadurji ali pesniki-pevci, ki so potujoč od gradú do gradú zabavali viteško gospôdo s svojimi pesmimi, ob jednem pa tudi prenašali širom sveta novice vsakovrstne vsebine. Taki pevci so bili znani tudi že v starem veku. Omenim le Ariona in Ibika. O nekem se celó pripoveduje, da je bil v sedmih mestih rojen, kar nekateri tako razlagajo, da je jako zgodaj nastopil svoja potovanja in prehodil mnogo sveta.

Toda ti pevci so se gibali najrajši le v višjih, aristokratskih, k večjemu še v meščanskih krogih; ljudstvo po deželi pa ni imelo veliko dobička od njih. Pa tudi ti sloji človeške družbe niso ostali pozabljeni ter popolnoma ločeni od svetovnih prevratov; domače ter tuje novice so redno prihajale tudi do njih ušes. Za to je že od nekdaj pridno skrbela neka vrsta ljudij, katero je Homer dobro označil, pisoč o nekem nadležnem zastopniku te mnogoraz-širjene ljudske kaste:

„. . δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
ὁς πολῇσι φλιῇσι παραστὰς θλίβεται ὤμους.“

Ljudje torej, ki se iz studa pred delom radi solnčijo kot gaščarice in s svojimi pleči tu pa tam kak zid podpirajo, ti so svoje dni igrali in deloma

1/2 6 M. Zu. 4

slopja dovolil 2.000 gld. podpore v petih letnih obrokih počenši s tekočim letom.

Poslanec Hribar poroča o deželno-kulturnega zaklada računskem sklepu za leto 1892 in proračunu za leto 1894. Pokritje je znašalo 4107 gld. 50 kr., potrebščina 4094 gld. 61 kr., torej prihranka 12 gld. 89 kr. Za šolske vrtove se je izdalo 265 gld., za gozdne drevesnice 350 gld., za vodovode in vodnjake 500 gld., društvu za varstvo avstrijskega vinogradarstva v Badenu pri Dunaju 50 gld., za pokončavanje hroščev 84 gld. 43 kr., za natis spisa „Smrečni prelec“ 100 gld., ribarskemu društvu v Ljubljani 50 gld., za nakup ameriških trt 500 gld., in Primožu Prazniku iz Golic za nakup živine 25 gld.

Za tekoče leto se preračunava potrebščine 4920 gld., in sicer donesek deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu 2400 gld., za deželno-kulturne namene 2500 gld., razni troški 20 gld. Pokritje se preračunava na 3910 gld., primanjkljej v znesku 1010 gld. se bode pokril iz blagajničnih preostankov.

Pri tej točki omenja deželni predsednik baron Hein, da se po občinah še vedno premalo pokončujejo hrošči, ki kmetovalcem prouzročujejo veliko škodo. Dalje obžaluje, da se vinorejci ne oglašajo za državna brezobrestna posojila, ki se dovoljujejo za nasajanje vinogradov z ameriškimi trtami, ter naglaša, da bode deželna vlada radovoljno podpirala take prošnje.

Poslanec ces. světnik Murnik pojasni, da se bode pri proračunu deželnega zaklada ustavila večja svota v podporo vinorejcem, in dr. Papež dostavi, da se bodo od deželnega odbora za pokončavanje hroščev dovoljevale znatnejše svote.

Podobčini Bezuljak pri Cerknici dovoli se za napravo vodovoda 1800 gld.‘ od katere svote se je 1000 gld. že izplačalo.

S tem je bil dnevni red dovršen. — Prihodnja seja bode v petek, dné 12. t. m.

Kaj mislijo v Galiciji o Mladih Čehih.

(Izv. dopis iz Galicije.)

Mnogo Slovanov se jezi zato na nas Poljake, ker poljsko kolo na Dunaju sedaj ne podpira Čehov. Toda nočejo tega umevati, da imajo Poljaki vse vzroke za to, da tako delajo. Zgodovina je učiteljica življenja, to je načelo, katerega se držé Poljaki gledé Slovanov. A ta zgodovina nas uči, da je Rusija sovražna Slovanom, da se Rusiji ne gre za to, da bi branila veje slovanske propada, marveč da ji je samo na tem, da bi si pridobila kak narod v imenu sorodstva slovanskega, da bi ga potem porusila in tako povečala Rusijo.

Tako je naredila s Poljsko. Ko so hoteli Prusi vzeti Poljski nadbaltiške pokrajine, tedaj je Rusija prišla s svojo vojno v njih zemljo, češ, da jih bo branila Prusakom, a potem se je sporazumela ž njimi in dovršila delitev Poljske. — Rusija je Rusinom vsilila najprej razkol, potem pa jim je zabranila pisati in tiskati po rusko, in ukazala jim je, da imajo rabiti samo rosijski jezik.*) — Rusija je speljala tudi nekaj Čehov v svoje meje, naseljencem je vsilila ruske šole, ugrabila jim je katoliško vero in prav ukazuje jim priznavati se k razkolništvu. — Osvobodila je Bolgarijo izpod turškega gospodstva, a hkrati ji je vsilila svoj jezik, svoje častnike in po malem si jo je hotela priklopiti, a hvala Avstriji, to se ji ni posrečilo.

Dejstva govoré. Mi pazimo, kam meri Rusija. Njena ideja je panrusizem. Zato ropajo Poljakom cerkve in pošiljajo duhovnike v Sibirijo, zato so zaprli poljske šole in povsod učé samo po rusko. Iz Poljakov hočejo narediti Ruse. Ruski politiki tega ne tajé, da po malem potonejo vsi Slovani v ruskem morju. Mi to vemo, poznamo in skušamo na samem sebi. A to usoda nas Poljakov ne zadene; hočemo si ohraniti svojo vero in narodnost.

Toda Mladi Čehi so slabi politiki. Nemce hočejo na vsak način premagati in povsod iščejo pomočnikov za svoj namen. Dobili so jih v Rusiji, kar z dušo in telesom so se prodali Moskalom, misléč, da jim oni dobro želé. Mejtem jih čaka prav tista usoda, kakor tiste Čehe, ki so se naselili v ruski državi in so že poruseni.

To je vzrok, zakaj da Poljaki sedaj ne držé z Mladimi Čehi. Poljsko kolo je popreje podpiralo Stare Čehe, ker se ti niso držali moskovske politike in niso mislili na razkol. Tedaj so Čehi mnogo dosegli s podporo Poljakov. Mladi Čehi so se vendar brž vrgli Rusiji v naročje; javno v zbornici to priznavajo in hvalijo, da pritiska Rusija Poljake; sedaj pa seveda ne more niti poljsko kolo, niti poljski narod imeti sočutja z Mladimi Čehi, ki imajo rajše bič, nego ustavo; rajše razkol, nego katoličanstvo, rajše ruski jezik, nego svojo češčino.

Stvar je jasna. Potemtakem lahko umevajo drugi bratje Slovani, za kaj se Poljakom gre. Poljaci hočejo biti Poljaci in katoličani. To je naše geslo. Sedaj so raztrgani mej tri vladarstva, prenašajo zatiranje, preganjanje, smrt, pregnanstvo, rop imetja. Pravijo jim: postanite razkolni, luteranci, Rusi ali Nemci. A oni odgovarjajo na to: Ne. Mi ostanemo katoličani in Poljaci.

Ravno tako naj govoré Čehi, da hočejo biti katoličani in Čehi, in ljubili jih bomo, kot nekdaj, kakor ljubimo Slovence zato, ker so katoličani in ne silijo v razkol. Kateri narod slovanski sili v Rusijo in v panslavizem, ne more najti ljubezni pri Poljakih. Tako mislijo Poljaci in od tega prepričanja ne odstopijo.

A. L.

*) Rusini imenujejo svoj jezik — ruski in tako tudi Poljaki; ruskemu jeziku pa pravijo — rosijski ali moskalski jezik.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. januvarija.

Dolenje-avstrijski deželni zbor se bode ta teden posvetoval o premembi deželnozborskega volilnega reda, ki je potrebna, ko so se predkraji zjedinili z Dunajem. Za to premembo je pa treba navzočnosti treh četrtin vseh poslancev, in od teh jih morate dve tretjini glasovati za premembo. Dolenje-avstrijski deželni zbor šteje 72 poslancev, in za premembo volilnega reda je torej treba navzočnosti 54 poslancev in 36 jih mora najmanj glasovati za premembo. Ker sta dva mandata izpraznjena in sta dva poslanca bolna, bode malo težavno dobiti potrebno kvalifikovano večino, ker se desnica zbornice poslancev precéj upira vladni predlogi. Stvar je pa težavna. Prememba je neobhodno potrebna, ko prejsnjih volilnih okrajev sedaj takorekoč več ni. Jeden mandat je izpraznjen le zaradi tega, ker dopolnilne volitve ne morejo razpisati, ko po osnovi velikega Dunaja ni več volilnega okraja v prejšnji sestavi. — Deželnemu zboru se je pa predložilo poročilo deželnega odbora o osnovi zavarovalnice za škode po toči. To poročilo pa od deželnega odbora ne zahteva naravnost osnove take zavarovalnice, temveč le pozivlje deželni zbor, da se izreče, se li osnuje deželna zavarovalnica za take škode, ali pa le tak zaklad, bode-li zavarovanje obvezno, katere ugodnosti naj dovolita dežela in država, in katera načela bavarskega zavarovanja za škode po toči se vsprejmejo, katera pa premené?

Italijanski listi z veliko odločnostjo zatrjujejo, da nemire na Siciliji podpiruje Francija. S tem hočejo Francozi prisiliti Italijo, da velik del svoje vojne prestavi od severne meje na jug. Francozi pa v tem pomnožujejo število svojih vojakov ob italijanski meji. — Na Siciliji so začeli z veliko odločnostjo postopati. Zaprli so poslanca Feliksa De Giuffrida, ki je bil načelnik zveze delavskih društev na Siciliji in še več drugih vodij delavske stranke. Odločno postopanje je baje je že nekoliko pomirilo duhove. Vojaški poveljnik pa baje nima pravega upanja, da bi se dal hitro napraviti mir. Prebivalstvo je baje dobro preskrbljeno z orožjem in tudi denar baje izgrednikom v obilni meri prihaja bodi si že od koder koli. Nekateri italijanski listi so že v velikih skrbeh, ker se že boje, da bi utegnila še jedinost Italije priti v nevarnost. Nekateri listi se jeze nad duhovščino, da ne pomiruje ljudstva. Sedaj ko je država v zadregi, naj bi duhovščina porabljala ves svoj vpliv zanjo, drugikrat jo pa prezirajo. Tudi se ne ve, če ima duhovščina še dosti vpliva, ko so ga jej že toliko let izkopavali liberalci pri narodu. Nekateri predrznejši liberalni listi bi pa radi vso krivdo za izgrede zvrgli na duhovščino. Seveda liberalci ne marajo priznati, da je vsega krivo njih slabo gospodarstvo.

Odstop italijanskega ministra kraljeve hiše Ratazzija. Mnogo se govori v Italiji o odstopu ministra kraljeve hiše Ratazzija. Zatrjuje se, da so papirji, ki so zginili v bančni aféri, se tikali kralja samega. Minister Ratazzi je bil močno zadolžen pri raznih bankah in ž njim še kdo drugi. Po Ratazzijevem prizadevanju je Tonlongo bil imenovan senatorjem. Tudi je Ratazzi mnogo deloval na to, da se je narodni banki dal večji privilegij, ker je bil ž njo v kaj čudnih razmerah. Govore se razne stvari, in celó take, katere bi utegnile še pokopati zaupanje do vladarske rodbine v Italiji. V Kvirinalu baje že slutijo, da se ljubezen narodova do vladarja ohlaja, in to največ zaradi Ratazzijevega čudnega postopanja. Moža so sedaj odpravili, ali ne vé se, če bode to že pomirilo prebivalstvo. Bančne sleparije so prebivalstvo po Italiji silno razburile. Zgubilo je zaupanje v javne naprave, da celó v sodišča. Stvari se za zjedinjeno Italijo nikakor ne sučejo ugodno. Vladni krogi v Rimu se že bojé, da se nemiri, ki so na Siciliji, razširijo tudi na druge kraje. Nezadovoljnost je skoro povsod jednaka, samo da delavci in kmetje povsod še niso tako organizovani. Če vlada ne uvede kacih radikalnih reform v narodnogospodarskem oziru, pride obstoj države v resno nevarnost.

Socijalne stvari.

Židje.

Kakor je znano, prebiva v Galiciji 800.000 židov. V celi Avstriji jih vseh skupaj ni toliko, kakor samo v ti deželi. Za narod ni židovstvo nobena sreča, marveč muka. Zato so skušali pametni ljudje, kako bi škodljivost židov, kolikor je mogoče, zmanjšali. Nekateri so hoteli spreobrniti žide h krščanski veri in to se ni vsponeslo, so poskušali drugi prilagoditi jih z ljudstvom. Na Francoskem govori žid francosko, na Laškem laško, pri nas pa govori nemško. Tedaj je že osnovno tuj narodu, sredi katerega živi, ne govori poljskega jezika, ne bere poljskih listov, marveč židovsko-dunajske, ne zanimlje se za narodne vzore, z jedno besedo s Poljsko, ki mu je dala svobodo, ga ničesar ne veže. Njegov namen je izkoriščati si Poljake in ničesar druzega. Zato so mislili naši politiki, če nauče žida govoriti po poljsko, da bode tedaj on čutil in mislil po poljsko in da postane koristen narod, kakor n.

še igrajo važno vlogo v drami človeškega življenja, zlasti v krajih, ki so bolj oddaljeni od splošnega svetovnega prometa. Tu, sevéda „mutatis mutandis“, nadomestujejo z veliko spretnostjo moderno časništvo, ker znajo dobro „pošte prenašati“. Morda je to tudi uzrok, da se v nekaterih krajih časniki tako počasi razširjajo. Ljudje jih pri takih okolnostih kajpada lahko pogrešajo. Kedaj da so pač berači vzeli v zakup predpravico poštarjev in časnikarjev, se ne dá več natanko dokazati. To pa je gotovo, da so jo v Odisejevem času že imeli. Evmej — συβώτης δρκαμος ἀνδρῶν — pravi namreč o nekem capinu:

„Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες
οὕνεκ᾽ ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι.“

Ta je torej celo ime dobil od svojega postranskega posla.

Sevéda je tu treba pomisliti, da novosti, katere se po teh živih časnikih razširjajo, niso vselej, vsaj ne v celem obsegu, povsem pristne, ampak da se marsikak srečen izrodek njihovih zvitih možgan prodaja za golo istino. To tudi ni prav nič nenaravnega, zakaj „fama crescit eundo“, zlasti ker to prinaša mnogo več dobička. kakor pa pristna resnica, ki je navadno le preveč jednolična in priprosta za sedanji in nekdanji pokvarjeni okus.

Sicer mi pa tudi ni treba mnogo besedičiti; saj vsakdo vé, kako znajo ti prebrisani „kolporterji“ izkoriščati dobrosrčnost in lahkovernost naših gospodinj. Tako ganljivo in pretresljivo ti pripovedujejo o raznih na pol resničnih in izmišljenih dogodkih, da, ako imaš srce trdo, kakor kamen, postalo bo voljno, kakor kolomaz.

Sploh pa mislim, da mi nihče ne more zameriti, ako konštatujem, da se v nekaterih časnikih opazujejo često slični pojavi, kakor so beraške izmišljotine. Konkurenca je tu nenavadno živahna. Koliko debelih rac se je že speklo v raznih vredništvih ter poslalo kot željno pričakovana pečenka med svet, katera se povžije z največjo slastjo! Pa kaj se hoče; „mundus vult décipi“. To nese. Kateri časnik prinaša več lepo zavitih lažij, ki postreže zadostno z opravljanjem in obrekovanjem, ter se more ponašati z množino opolzlega gradiva, kakor so premnogi nemški časniki, — in kateremu ne manjka pikantnih novic, temu se ni bati, da bi za oslabelostjo prominul. Poslušni in radodarni čitatelji ga bodo že varovali pogina, zakaj človek je že od narave bolj k slabemu nagnjen, nego k dobremu.

(Konec sledi.)

pr. Armenci ali Francozi naselivši se v Galiciji. Toda žalibog ti naćrti se niso posrečili. Žid noče ostaviti svojega žargona nemško-hebrejskega, noče biti Poljak, marveč Nemec. Posebno zadnji čas se je to nasprotstvo značno poojstrilo, ko so židje sklenili društvo Sionistov, ki razglašajo ločitev od Poljakov in sovraštvo do poljskih življev. Žide židom, kličejo. Žid naj govori po hebrejsko in naj ne pozna kristiana in ž njim naj ne sklepa prijaznosti. Ti fanatiki ne mislijo o tem, da se bode morala družba braniti njihovim strastem, kakor že dela Rusija, Prusija, Anglija in Amerika.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. januarija.

(Občni zbor katoliškega političnega društva) vršil se je danes ob 5. uri popoludne v rokodelskem domu v Ljubljani. — Obširnejše poročilo priobčimo jutri.

(Zagrebški kanonik dr. Fr. Rački) je opasno zbolel; vsled influence prijela ga je pljučnica, ki se dosedaj normalno razvija. Zaslužnemu književniku in hrvatskemu rodoljubu želi pač vsak Jugoslovan najboljšega zdravja.

(Koroške novice.) S Koroškega, dne 8. januvarija: V Malem Št. Pavlu se je dne 14. decembra pri neki licitaciji prodalo krava s teletom in 15 stotov sena, ki so bili cenjeni za 146 gld., za — 39 gld. Kupec je še rekel: „Ko bi bil prej vedel, da nihče ne bode priložil, bi bil ponudil za kravo — 5 gld.!“ To so pač slabe gospodarstvene razmere. — Celovški mestni zastop bode osnoval nov zavod za slepce. Zato je nabranih zakladov 130.000 gld. Zavod je namenjen 15 gojencem in so troški za ustanovo proračunjeni na 5000 gld., vsakoletni redni troški pa na 4415 gld. — Naš deželni zbor ima prvo sejo prihodnjo sredo dne 10. t. m. Ob 9. uri je v cerkvi sv. Duha sveta maša, ob 10. uri pa se otvori zborovanje. Na vsporedu prve seje so običajni predlogi, potrjenje novoizvoljenega poslanca in volitve v odseke. —p.

(Stavbeni adjunkt Anton Žužek), ki je bil že dalje časa bolan na duhu, vstrelil se je v svoji zmešanosti, kakor se je iz Florence naznanilo deželni vladi, dne 7. jan. na potu proti Florenci v železniškem vozu. Naše sožalje blagi domači rodbini nesrečnega pokojnika.

(Goriške novice) Iz Gorice se nam poroča: Umrl je dne 5. t. m. blag. g. Franc Schaffenhauer, vpokojeni c. kr. ravnatelj gimnazije v Gorici. Ranjki je bil mož stare šole in poštenja. Imel je že okolo 80 let, ali bil je vendar vedno še krepak. Hripo je premagal, ali kmalu potem ga je potrla pljučnica. Polno hvaležnih učencev in prijateljev se je udeležilo sprevoda dne 7. t. m., ob pol 3. uri popoludne. N. v m. p.! — Bela Gorica! Tega lepega imena naša solnčna Gorica nima, ali zdaj res zasluži to ime. Zapal je sneg na daleč okrog 12 cm. visoko. Tudi mrzlo je dovolj. Iz Kostanjevice je čudo lep razgled na mesto in okolico. Kdor gre gori, naj moli, da pozebe skoraj v Gorici kopriva nestrpnosti in zagrizenosti. — Veleč. g. dr. Franc Žigon je imenovan za prefekta in knjižničarja v goriški bogoslovnici. Častitamo! Bog daj zdravja in veselja v važni službi. — V novi odbor goriške čitalnice so izvoljeni: G. ces. svetovalec Fr. Vodopivec, c. kr. okrajni šolski nadzornik, predsednik; g. B. Poniž, c. kr. učitelj, denarničar; profesor Šantel; profesor dr. Kos; Fr. Sivec, c. kr. učitelj; E. Klavžar; Ljud. Premrou; prof. Bežek in Ivan Mercina, c. kr. učitelj; Fr. Blažon in Mirosl. Premrou namestnika. Pokazalo se je, kako v Gorici vsled prepira vse trpi. Ako kedaj preživimo ta prepir, tedaj naj goreči mladeniči, ki pridejo za nami, najdejo zapisan nauk na vratih, stolih in mizah narodnih društev: „Slovenci cenimo svoje može, ker malo jih je.“ — Zadnja „Soča“ priporoča p. n. občinstvu, pišoč: „Soča“, „Primorec“ in „Rinnovamento“ so hud trn v peti našim zagrizenim nasprotnikom, ki se nahajajo v irredentovskem, laško-klerikalnem in c. kr. taboru. Ti nasprotniki so si zadnje čase podali roke v složno delovanje za uničenje imenovanih listov. I. t. d.“ Kam pes taco moli, vemo. G. vrednik ima gotovo dober namen, ali dosegel ne bo ničesar. Kakor se mi prav nič ne bojimo „Corriere“, se še manj Italijani bojé „Soče“ ali „Primorca“. Rajše verujemo, da se bojijo „Goriške Tiskarne“, ki pa bode škodila jedino le „Hilarijanski Tiskarni“. „Soče“ se pa bojijo Slovenci, ki pa zares upajo, da jim bo bolj mila v novem letu. Saj smo tako dobri in verni . . . — Mej svoje zagrizene nasprotnike stavi glasilo iz „Goriške Tiskarne“ tudi „laško-klerikalni“ tabor. Tega nismo vedeli do nedavno še. Z dežele smo vdobili namreč več pisem, v kojih se nam je dokazovalo, da so nekatere osebe krive razpora z italijanskimi konservativci in da sicer bi voditelji goriških Slovencev našli zaveznikov v „Circolo cattolico“. Prosimo gospode na deželi, naj blagovoljno vzemó na znanje one besede. Vendar pa je mogoče, da je poleg znanih, zagrizenih italijanskih konservativcev še vse polno drugih neznanih Italijanov v Gorici, ki so Slovencem prijazni, kakor n. pr. oni, koje priporoča „Soča“ na zadnji strani p. i. slovenskemu občinstvu. Želeti bi bilo. — Zadnja „Sloga“ je bila konfiskovana. Kakor je videti, so se lista oklenili goriški trgovci. Njih namenom bode služil tudi „Vestnik“. Slovenskim trgovcem želimo obilo prometa v novem letu 1894. — Kakor je videti, so naši dopisniki odložili pero iz roke in so šli na sprehod. To je neki tako dobro vplivalo, da so se že zgodila čudna spreobrnjenja v Gorici. Pravijo, da boste imeli v novem letu mnogo dopisnikov, ki bodo pisali „Slovenčevi“ novi glavi primerno skromno in določno. Koliko truda stane slovenski list, da si odbije pregoreče prijatelje in s tem odpravi in premaga nevšečnosti, ki ga tiščé, ter pridobí cel imenik novih naročnikov in dopisnikov. Napravite torej večji predal za dopise z Goriškega. Zdaj sicer gospodje novi dopisniki še premišljajo o slavnem vredništvu: kakšno je, ravna li vestno in skrbno, ali ne. Torej še nekoliko potrpljenja in ravnodušnosti je treba. — Toliko v imenu dopisnikov, ki so Vam ušli iz sitnih spon.

(Nemški „schulverein“.) Piše se nam s Koroškega: Na vso moč vsiljuje se zloglasni „schulverein“ v slovenske kraje. Zadnjič je pomolil svoje Judeževe groše slovensko-nemški šoli v Globasnici (60 gld.) Kaj pravi k temu tamošnji slovenski krajni šolski svet?

(Zaradi preobilnega prometa na ljubljansko-kočevski železnični progi) se bodo odslej ob mesečnih sejmskih dnéh prodajale vožne karte na kolodvoru pod „zelenim hribom“ tudi pred vhodom tega kolodvora.

(Ustrelil se je) preteklo soboto Ignacij Kovačič, žandarm Šišenske postaje, baje iz strahú pred službeno kaznijo.

(Včerajšnji mesečni semenj) bil je srednje dobro obiskan, udeležba po kupcih — domačih kakor zunanjih — pa zelo pičla. Goveje živine prignalo se je precejšnje število, in so bile cene zanjo nizke, kónj pa je bilo dokaj manj, vsled česar je bila kupčija razmerno mnogo slabša nego pri prejšnjih mesečnih sejmih, dasi se ni manjkalo lepo rejene živine. Uzroka iskati je pri slabej udeležbi zunanjih kupcev in nekaj tudi pri več ali manj neugodnem vremenu.

(A. Stolz o časnikih in duhovnikih.) „Gotovo je, da je silno važna dolžnost duhovnega pastirja, gledati na to, kakošni časniki se v občini bero. Kako more duhovnik misliti, najviši pastir ga bo prišteval dobrim pastirjem, če se ne brini za to, da gostilnice in domače hiše naročujejo časnike, kateri trosijo očitno in skrito nezaupanje do katoliške cerkve in razširjajo sploh nevernost; — in ki ničesar ne stori, da bi katoliški listi prihajali v občino. Da se župani, občinski svetniki, imetni meščani, učitelji, zdravitelji, da se ti kažejo toliko necerkvene, cerkvi sovražne, to je največ nasledek tega, ker prebirajo liberalne časnike, t. j. časnike, ki se vedejo predrzno proti Bogu in njegovi sveti cerkvi, pasje podložno pa proti bogovom tega sveta. Kolikor več taki časniki med ljudstvo zahajajo, toliko več se tudi ljudstvo navzema misli, kakor tudi veljavni in imenitni v kraju. Zato je nezmotno gotova dolžnost, da mora vsaki duhovni pastir v svoji občini vse mogoče storiti, da malopridne časnike odstrani, dobre liste pa razširi. Vsaki, v čigar občini so naročeni na pogubne časnike, imel bi na leci dokazati, da naročnik pogubnih časnikov izvršuje počasno moralno ostrupljevanje z nevero, ki se dostikrat celo popraviti ne da. Po drugi strani more katoliško časništvo le obstati in uspevati, ako se duhovniki v svojih občinah čvrsto gibljejo, razširjajoči dobre časnike in spise. Vsaki duhovnik, ki je zaveden in prešinjen stanovskih svojih dolžnostij, ter jasno vidi, česa je posebno potreba v naših deželnih in časnikarskih okolnostih, bode napel vso svojo moč in delavnost, da slabe časnike iz občine odstrani, dobre pa kar moči razširi.

(Gospodarska zadruga v Kastvu) je imela prošlega meseca svoj občni zbor, pri katerem se je videlo, da se ta za gmotne koristi zapuščene kastavščine tako imenitna zadruga lepo razvija, dosedaj ima že 284 udov. Vzlasti za živinorejo in vinograjstvo ima že mnogo zaslug. Za predsednika je izvoljen zopet dr. M. Laginja.

(Roparski umor.) Te dni so v Puli neznani hudobneži napadli 78letnega trgovca Fr. Postića in 11letnega sina njegovega. Starca so napali s kamenjem; ubili ga, uropali mu nad 400 gld. in ga vrgli v morje, otroka so pa razsekali na kosce in jih poskrili v grmovje. „N. Sl.“, po kateri posnemamo to novico, še ne ve, je li so že na sledu nečloveškim divjakom.

(Razpisane službe.) Učiteljska služba je razpisana za drugo učiteljsko mesto na Raki do 28. jan. — Služba poštnega ekspedienta v Št. Jurji pri Kranju je razpisana do 20. jan.

(Mrtvega) so našli 83letnega Joz. Nemičerja iz Kerzišč v krškem okraju. Sumi se, da je očetove smrti kriv njegov 59letni sin, katerega so zato zaprli.

(Vreme v Primorju.) Z Reke se nam piše: Do 27. decembra m. l. smo imeli prav ugodno vreme in milo zimo. Na omenjeni dan je pa nastala silna burja, katera je napravila mnogo škode in malo ponehala še le 6. t. m. Temperatura je padla na 3° R. Morje je bilo silno razburkano. Parobrodi so odhajali samo v Opatijo. Ves drugi promet je bil na morju ustavljen. Vlaki so imeli vse one dni zamudo. Ko je 6. t. m. burja ponehala, je padel lahek sneg vse do morja. No, dolgo se ne more držati. Deloma ga bode spravilo solnce, deloma pa burja. Tako silne burje, kakor je bila one dni, in tolikega mraza se stari ljudje ne spominjajo.

Društva.

(Pevsko društvo „Slavec“ imelo je v nedeljo, dne 7. t. m. svoj redni občni zbor. V novi odbor voljeni so bili gg.: Ivan Dražil, predsednik; Avgust Štamcar, podpredsednik; A. Slatnar, tajnik; Aleksij Götzl, blagajnik; Jernej Bahovec, Ivan Cirkelbah, V. Černe, Jakob Lumbar, Ivan Oražen, odborniki; J. Babič, J. Mayer, revizorja.

(Škofjeloška prostovoljna požarna bramba) vabi najuljudneje Vaše blagorodje k plesnemu venčku, kojega priredi v nedeljo, dné 14. januvarija t. l., v prostorih „pri kroni“. Med počitkom bodo srečkanje. Plesno godbo preskrbi godba c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj belgijski št. 27. Čisti dohodek je namenjen društveni blagajnici. Vstopnina neudom 1 gld. Gospe in gospice proste. Udom požarne brambe 30 kr. Začetek ob 7. uri. ODBOR.

Narodno gospodarstvo.

Nekoliko pojasnila o nameravani cesti v Črni Vrh.

Črni Vrh nad Polh. Gradcem, 4. jan.

V 9. seji deželnega zbora dne 2. maja l. l. je poročal o tej stvari g. dr. Schaffer približno tako-le:

„Mej stvarmi, ki se tičejo podpor za občinska pota, se visoki deželni zbor gotovo z nobeno ni pečal tolikrat in tako natančno, kakor s to, o kateri imam čast poročati v imenu finančnega odseka, to je podpora za občinsko cesto, ki drži s Črnega Vrha na vrhniško-pograjsko, oziroma viško-dobrovsko-pograjsko okrajno cesto. Že v treh zasedanjih je o tem sklepal visoki deželni zbor ter že prav lepe svote dovolil iz deželnega zaklada, da se ta cesta izdela. Za projekt 250 gld. (ne 350 gld., kakor je v poročilu); pozneje bil je deželni odbor pooblaščen, naj dovoli brezobrestnega posojila 1000 gld. in ravno toliko podpore, da se izvrši načrt in v trejem zasedanju podpore 600 gld. Kolikor se jaz spominjam, so to svote, ki dosedaj še niso bile dovoljene za nobeno občinsko cesto. Pri vsem tem pa je bil finančni odsek mnenja, da v očigled razmer, kakeršne so, tudi nedavno vložene prošnje ne more odkloniti.

Vse tiste okoliščine, ki so merodajne v takih slučajih: neugodna in od prometa ločena lega kraja, pičla sredstva prizadetih krajev, dragi projekt — blizu 5000 gld. — vse te okoliščine se nahajajo tukaj v posebni meri in zatorej je sklenil finančni odsek še enkrat podpirati projekt in prizadete prebivalce vkljub temu, da so se izdale že znatne svote, seveda pod tem pogojem, da naj se prej deželni odbor prepriča, kako je z delom. Do sedaj ni nikakih podatkov, iz katerih bi bilo razvideti, kako so se porabile dosedaj dovoljene svote; zlasti manjka dokaza, kaj so žrtvovali udeleženci in koliko misli prispevati k temu okrajni cestni odbor, ki je lansko leto to obljubil. O vsem

tem, kakor rečeno, manjkajo pojasnila in predno se izplača nova podpora, je naloga in dolžnost deželnega odbora, da se o vsem tem natančno pouči."

Vsled tega je dobil deželni odbor nálog in pooblastilo, da se natančno prepriča, kako je z delom, koliko so storili udeleženci ter potem dovoli 150 gld. podpore in 200 gld. brezobrestnega posojila iz deželnega zaklada, ako je sicer popravljanje (oziroma nova izpeljava) ceste povsem zagotovljena in zlasti, če je tudi cestni odbor vrhniški izkazal primeren prispevek.

Ker se občini črnovrški ta podpora ni izplačala, kaže, da ni svoje naloge izpolnil niti deželni odbor (ker ni bilo nikakega ogleda), niti cestni odbor vrhniški. Naj povem o tem, kar je pri nas znanega.

Ceste se je naredilo l. 1892 od Zaloga proti Polh. Gradcu (ne proti Črnemu Vrhu) kake pol ure na daleč in je še precej velik kos (četrt ure daljave) nedovršen. Koliko se je za to porabilo denarja, o tem nimamo nikakega računa. Omenjam pa, da bi bila vsled poročila deželnega odbora (seja XII. 20. nov. 1890) morala pograjska občina ob svojih stroških izdelati kos ceste od Zaloga do Prapreč (proračunjeno na 748 gld. 24 kr.), drugi del od Prapreč pa do Polh. Gradca pa obe občini skupaj, ker pot obe rabita. Podpora naj bi se bila porabljala samo za odkup zemljišča, kjer bi bilo treba, ali pa za nasipanje. Ker pa Pograjci tlake niso marali delati, vršilo se je vse na stroške deželne podpore, cestni odbor ni dal zato nič.

Namesto da bi se že začeta pot nadaljevala do Polh. Gradca, začeli so lansko leto z delom na nasprotni strani — od Gradca proti „Božni" — ter naredili ceste na dveh krajih skupne dolgosti kak streljaj daleč. Tudi o tem ni računa, ker sploh cestnega načelnika vse leto ni bilo semkaj. Razven tega so se napravili v „Božni" trije mostiči, ki so bili na dražbi oddani za 385 gld. Pri tej svoti pa je udeležen s 50 gld. grajščak g. Urbančič. Razven dveh mostičev v „Boženskem grabnu" se v črnovrhški občini ni naredilo prav nič, dasiravno je naša občina prosila in moledovala za pomoč.

Ves denar, kar ga je dal ali posodil deželni odbor, znaša 2850 gld., namreč:

za tehnični načrt	250 gld.
posojilo leta 1891	1000 „
podpora leta 1891	1000 „
podpora leta 1892	600 „
Skupaj . . .	2850 gld.

K tej svoti je obljubil načelnik cestnega odbora leta 1892, dodati iz cestne blagajne 400 gld. (200 gld. za Polh. Gradec in 200 gld. za Črni Vrh); jih je li tudi izplačal ali ne, vé le on sam. S tem prispevkom bi torej bilo vsega skupaj 3250 gld. Da bi se bil za sedanje delo porabil ves denar, ni mogoče, a koliko je še ostalo, je popolnoma skrivnost.

Na to še nekaj opomb:

1. Vsled sklepa deželnega odbora pripada od vsakega tisočaka podpore in posojila pograjski občini 700 gld., naši pa 300 gld. (kar bi imelo biti pa ravno narobe, kar bom povedal pozneje), torej od skupne svote pograjski občini okroglih 2000 gld. in nam 1000 gld. Če računimo že omenjena mostiča s škarpo, nasipanjem itd. na okroglih 400 gld. in na cesto od Zaloga skozi Prapreče 200 gld., imelo bi ostati našega denarja še 400 gld. Od posojenih 300 gld. smo lani in predlanskim že nazaj plačali 250 gld. in ostalih 50 gld. bi imeli plačati letos; toda to je neka čudna uganjka, ki človeku ne gre v glavo: nazaj plačevati denar, ki ga občina nikdar ni prejela in tudi od njega nič nima!

2. Čudno je to, da se je dala podpora za cesto iz Črnega Vrha v Polh. Gradec (in vedno se tudi le naša občina imenuje), v resnici se pa naša občina čisto prezira in se njen tako težko izprošeni denar zoper vse postave rabi v sosedni občini, ki razven leta 1892 za jednako podporo niti prosila ni. Torej A prosi za-se, B, ki ne prosi, pa uživa! Gotovo človeku hudo dé, če mora tolikrat slišati: „Vi Črnovrščanje se ‚martrate', da izprosite denar, Pograjci ga pa vživajo!" Razven tega pa tudi lahko vsak otrok razumi, da je cesto treba delati tam, kjer je ni in za kamor se je dala podpora, ne pa tam, kjer imajo že dve in kjer se podpore celó prosilo ni. Če se je pa vkljub temu podpora morala deliti, naj bi se bil večji del prisodil naši občini.

3. Ako bi se bila podpora nakazala občini (in ne izplačala cestnemu načelniku), kedaj bi bili že imeli cesto v Črni Vrh! Nekaj bi se bilo naredilo s tlako (ker sebi bi bili ljudje radi delali), drugo, mostovi in posipanje, pa z denarjem. Če se nam pa sedaj očita, da je naša občina že dobila toliko in toliko, moramo reči, da prav nič! G. Kotnik, kot načelnik cestnega odbora, je denar (in posojilo) vzdignil; kako ga je pa obrnil, ne vemo. To je torej tista podpora, s katero se mrcvari že tri leta in s katero se nam niti pedenj ceste ni naredilo!

4. Če ima deželni odbor res nalogo in dolžnost, izvrševati sklepe in ukaze deželnega zbora, zakaj vendar ni poslal nikake komisije, kakor mu je naročeno bilo, da bi bil vsaj popravil, kar je bilo še mogoče. Tako smo pa Črnovrščanje menda za vselej ob denar in menda tudi ob cesto, ako si sami kakega grabna ne izkopljemo iz hriba doli!

Toliko za sedaj, da bodo gg. poslanci, ki ravno zborujejo, vedeli, kako je s to stvarjo ter da vloženo prošnjo rešijo tako, da se zlo, ki je zadelo našo občino, popravi, če ne mora prosto ljudstvo priti ob vse zaupanje do višjih!

Fran Zórec.

Telegrami.

Dunaj, 9. januvarija. Dolenjeavstrijski deželni zbor je odklonil Schneiderjev predlog o nakupu „Talmuda" za deželno knjižnico.

Rim, 8. januvarija. Župnika Ursa so zaprli, ker so pri njem našli neko pismo poslanca Felice Giuffrida o dogodkih na Siciliji. Župnik je rojen Sicilijanec in se je zatorej zanimal, kako je v njegovi domovini.

Rim, 8. januvarija. Včeraj se je prerezala žica električne razsvetljave. Policija poizveduje, kdo je to storil.

Rim, 8. januvarija. V Kalabriji širijo se agitacije. V Colloni so napali ljudje županovo hišo, okna razbili, osvobodili nekoga, ki je bil zaprt, ker je vzlic prepovedi nosil orožje. Žandarji so napravili red.

Rim, 9. januvarija. Policija je včeraj imela mnogo hišnih preiskav v nižjih gostilnicah na Turinski cesti. Našli so 10.000 puntarskih oklicev, sezname orožja, katerega pa niso dobili, sezname že položenih bomb in sezname bomb, ki se še položé, z natančnim označenjem kraja.

Pariz, 8. januvarija. V ponedeljek se bajé prične sodnijska obravnava proti Vaillantu, da bode sodišče izreklo sodbo, predno se snideta zbornici.

Vsak, ki poskusi večkrat premovano **želodčno tinkturo lekarja Piccolija v Ljubljani**, se bode prepričal o njenem neoporekljivem vplivu. Varujte se proti ponaredbami. Steklenica velja 10 kr. 584 7 10—3

Umrli so:

4. januvarija. Aleksander Reiprich, umirovljeni železniški uradnik, 79 let, Turjaški trg 2, ostarelost. — Egidij Živalič, posestnik, 28 let, Streliške ulice 13, jetika. — Elizabeta Cunder, kramarica, 75 let, Poljanska cesta 66, ostarelost. — Terezija Marn, ribčeva vdova, 85 let, Kravja dolina štev. 11, ostarelost.

5. januvarija. Ivan Valenčič, mizar, 45 let, Kravja dolina 11, sušica možgan.

6. januvarija. Frančiška Balant, delavčeva hči, 1½ meseca, Tržaška cesta 39, črevesni katar. — Marija Colnar, delavka, 29 let, Kolizejske ulice 14, jetika. — Valentina Trost, uradnega sluge hči, 3 leta, Križevniške ulice 18, škrlatica in davica.

V bolnišnici:

5. januvarija. Anton Plankar, gostač, 67 let, plučnica.

Tujci.

7. januvarija.

Pri *Maliču:* pl. Albori, Hartig, Abeles, Mautner, Kerschbammer z Dunaja. — Josipina Bahčič iz Brežic. — Rodbina Langerjeva iz Novega Mesta. — Debevec iz Vipave. — Kaplja iz Litije.

Pri *Slonu:* Edmund Bradna, dijak, iz Zagreba. — L. pl. Klein iz Celja. — Gospa Schmidinger iz Kamnika. — L Ševar iz Rakeka. — Garzarolli iz Senožeč. — Homannn iz Radovljice. — Vidergar, župnik, iz Št. Jurja. — Eisenzopf iz Trsta. — Schweiger, Spaun, Frankmann, Adler z Dunaja.

Pri *bavarskem dvoru:* König iz Kočevja. — Rohrmann iz Ljubljane.

Pri *Južnem kolodvoru:* Žitnik iz Cirknice. — Kunčič iz Bohinja. — Breidottinich iz Trsta.

Pri *avstrijskem caru:* Babnik iz Celovca. — Kukla iz Škofje Loke. — Repinc iz Prema.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
8	7. u. zjut.	738·6	—6·8	sl. vzh.	oblačno	0·60 sneg
	2. u. pop.	739·0	—4·6	sl. svzh.	„	
	9 u. zveč	741·3	—4·8	sl. vzh.	„	

Srednja temperatura —5·4 . za 2·8 pod normalom

Poslano.

V svoji prošnji in pritožbi na deželni odbor kranjski gledé stranišča novega načrtanega šolskega poslopja v Dobrepoljah sem imenoval Fr. Berdavsa, posestnika in trgovca na Vidmu, in J. Stiha, posestnika v Mali Vasi, moja nevoščljivca. To besedo moram preklicati.

Videm v Dobrepoljah, dné 9. prosinca 1894.

Anton Novak,
trgovec.

29 1

V najem se oddá

na novo zidana kovačnica

z vsem potrebnim orodjem in stanovanjem pod jako ugodnimi pogoji. 7 5—3

Več se izvé pri lastniku **A. Kobi-ju v Borovnici.**

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 49 **zobozdravnik**

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Dunajska borza.

Dné 9. januvarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld.	25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „	— „
Zlata renta 4%, davka prosta	119 „	20 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron . .	97 „	— „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. . .	1010 „	— „
Kreditne akcije, 160 gld.	356 „	— „
London, 10 funtov strl.	124 „	10 „
Napoleondor (20 fr.)	9 „	86 „
Cesarski cekini	5 „	83 „
Nemških mark 100	60 „	87½ „

Dné 8. januvarija.

Ogerska zlata renta 4% . .	117 gld.	10 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron . .	95 „	— „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld. .	145 „	25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld. . .	161 „	— „
Državne srečke l. 1864., 100 gld. . . .	195 „	25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „	50 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „	60 „
Kreditne srečke, 100 gld. . .	194 „	— „
St. Genóis srečke, 40 gld.	70 „	— „
4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld.	50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld. . .	18 „	75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	50 „
Salmove srečke, 40 gld.	71 „	— „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 „	— „
Ljubljanske srečke	23 „	25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. .	154 „	75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2920 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. .	112 „	50 „
Papirnih rubeljev 100	132 „	50 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanje za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšeza dobitka.
Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba
„MERCUR"
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh**, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.

Izdajatelj: **Dr. Ivan Janežič.** Odgovorni vrednik: **Andrej Kalan.** Tisk „Katoliške Tiskarne" v Ljubljani.